

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

J. Kivi-Koskinen

**VIIPURIN TALOUDELLINEN
KORKEAKOULUSEURA 40 VUOTTA**

1919—1959

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

VIIPURIN
TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA r.y.
1919—1959

Kirjoitti varatuomari J. Kivi-Koskinen

Alkusanat

Jo Viipurin esihistoriallisena aikana Mercurius, kaupan jumala, oli katsonut paikkakunnan, johon Viipurin kaupunki myöhemmin kasvoi, soveltuvan toimipaikakseen. Siihen hänellä oli pätevät syyt. Olihan paikkakunnan edullinen maantieteellinen asema Viipurinlahden perukassa, johon luonto oli muodostanut myrskyiltä suojatun sataman ja johon johti vesireitti Viipurin takamailta, saattanut Itämeren satamien kauppiaat ja merenkulkijat sekä paikkakunnan ja takamaiden asukkaat kosketuksiin toistensa kanssa tavaravaihdon merkeissä.

Myöhemmin, vuosisatojen kuluessa, kun Viipurin linna suojaksi hyökkäyksiä vastaan oli perustettu, kun satamaa laajennettiin ja kehitettiin, kun Saimaan kanava ja rautateitä rakennettiin sekä monet maantiet johtivat Viipuriin, muodostui kaupungiksi, jopa suurkaupungiksi kasvaneesta Viipurista Itä-Suomen kaupan keskus, jolla ajoittain kaupan alalla oli kärkisija Suomen kaupunkien joukossa,

Kehityksen tarkempi selostaminen ei tämän kertomuksen kannalta ole tarpeellinen, mutta mainittava on, että kauppiaat, jotka ensiksi vakituisesti asuttivat Viipurin ja sinne perustivat liikkeensä, olivat toisipaikkakuntalaisia, pääasiassa saksalaisia, joiden rinnalla vain harvoin nähtiin suomalaisia. Saksalaisena pysyi liikemieskunta aina 1800-luvulle asti. Silloin, varsinkin Viipurin hovioikeuden perustamisesta (1839) lähtien alkoi kaupungin sivistynyt sääty ja sen mukana kauppiaskunta ruotsalaistua ja ruotsalainen tai ruotsalaistunut väestöaines säilytti valta-asemansa 1900-luvun alulle asti. Mainittava on myös, että suuri prosentti kaupankäynnistä oli kaupungin venäläisvallan alaisena ollessa joutunut venäläisten käsiin.

Liike-elämä oli muukalaisvallan aikaan kehittynyt korkealle tasolle. Alkukoulutuksensa saivat nuoret liikealalle aikovat kotoisissa liikkeissä ja monet heistä saivat jatkokoulutusta ulkomaisten liiketuttavien liikkeissä, minkä koulutuksen saamiseen heillä kielitaitonsa ansiosta oli edellytykset. Edellä viitattujen tosiasioiden perusteella on varmaan paikallaan J.V. Snellmanin usein toistettu lausuma: "Viipurille suomme kaiken kunnioituksemme. Mitä sen liike-elämästä olemme oppineet tuntemaan, on se näyttänyt meille kauppiassivistyksen korkeamman kuin missään muussa Suomen kaupungissa sekä taidon ja kyvyn katsoa asiat avarammalta kannalta, minkä kyvyn ainoastaan suurempi liike-elämä voi synnyttää."

1800-luvun lopulla alkoi suomalaisten esiinmarssi kaikilla aloilla. Suomalaisia kouluja perustettiin, suomalainen väestöaines, jonka rinnalla ruotsalaiset ja muut kansallisuudet olivat vain pieni osa, alkoi vaatia pääsyä oikeuksiinsa ja suomalaisia liikkeitä, suurempia ja pienempiä syntyi jatkuvasti. Suomalaiskansallinen herätys oli ennättänyt tunkeutua laajalle ja syvälle.

Vuoteen 1919 mennessä oli suomalaisuus kaikilla aloilla, maanvieremän tavoin, lyhyessä ajassa saavuttanut valta-aseman ja varsinkin on mainittava, että aikaisempi ruotsalais-, saksalais-venäläinen liiketoiminta oli jäänyt suomalaisen liiketoiminnan varjoon. Tällä tavoin oli maaperä muokkaantunut valmiiksi sitä aatetta varten, joka on tämän kertomuksen aiheena. Mutta tässä yhteydessä voidaan kysyä eikö se vierasperäisen liiketoiminnan saavuttama korkea taso, johon edellä on viitattu, madaltunut ja kontinueetti katkennut ja eikö suomalaisiin käsiin joutunut liike-elämä kantanut nousukkaan leimaa. Myöntävän vastauksen antamiseen näihin kysymyksiin ei näytä olevan mitään perustetta. Tosin ei ole tutkittu ja tiedossa millä tavoin suomalaiset liikemiehet olivat hankkineet itselleen riittävän ammattitaidon, mutta voitaneen otaksua, että aikaisemmin saavutettu taito ja kokemus vaikutti esimerkillään suomalaisenkin liike-elämään sille refleksiivaloa antaen.

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

Joka tapauksessa on todettu, että suomalaisten perustamat liikkeet olivat hyvin hoidettuja sekä niiden perustajat ja toimihenkilöt arvokkaita, kunnioitettuja kansalaisia, joiden kykyä käytettiin hyväksi valtiollisissa, kunnallisissa ja muissa julkisissa tehtävissä, ja se innostus ja alttius, jota taloudellisen korkeakoulun perustamista kohtaan liikemiesten taholla osoitettiin, näyttää, että sillä taholla osattiin antaa arvoa liike-elämän korkeimmallekin kehitykselle.

Korkeakouluseuran perustaminen.

Joulukuun 16 p:nä 1917 kokoontui Helsingin Seurahuoneelle n. 80 suomalaisen tieteen ja maalle muiden tärkeiden alojen edustajaa, joukossa useita suomalaisen liike-elämän tunnetuimpia miehiä käsittelemään ajatusta suomalais-kansallisen kulttuuririntaman perustamisesta sivistystämme uhkaavien vallankumousmullistusten synnyttämiä vaaroja vastaan. Kokouksessa Helsingin Yliopiston kansantaloustieteen professori J.H. Vennola esitti suunnitelman suomalais-kansalliseksi kulttuuririntamaksi. Sen mukaan oli perustettava - tässä järjestyksessä - yliopisto Turkuun, taloudellinen korkeakoulu Viipuriin, kasvatusopillinen korkeakoulu Jyväskylään, teknillinen korkeakoulu Tampereelle, maatalous-eläin tieteellinen Lahteen sekä Pohjolan talouselämään sovellettu Ouluun, jossa myös maa- ja metsätaloudelliset tieteet sekä vuori-kaivoksia koskeva tutkimusala saisivat tyyssijansa.

Näemme kerrotun ohjelman pääpiirteissään toteutetuksi muulta, paitsi Viipurin taloudellisen korkeakoulun osalta. Viimeksi mainitunkin korkeakoulun perustamiseksi ryhdyttiin toimenpiteisiin. Tammikuun 21 p:nä 1919 oli Savo-Karjalan Osakepankin huoneistoon kutsuttu korkeakouluhanketta kannattavia liikemiehiä ja muita kansalaisia korkeakouluseuran perustavaan kokoukseen, mitä kutsua oli noudattanut puolisensataa kansalaista, pääasiassa viipurilaisia. Kokouksessa käytti fil.maisteri, pankinjohtaja K.N Rantakari ensimmäisen puheenvuoron. Perustavan kokouksen pöytäkirja ei ole kokonaisuudessaan tallella ¹ eikä muutakaan tietä ole saatu tietoa puheen sisällöstä, mutta muistissa on säilynyt, että maisteri Rantakari puheessaan, joka oli vaikuttava, kuten hänen puheensa aina, viittasi siihen., että rajaseudut tavallisesti jäävät valtakunnan hallituksen taholta sitä huolenpitoa vaille, joka tulee valtakunnan rintamaiden ja pääkaupungin osalle, minkä takia rajaseutujen on itse huolehdittava itsestään ja kehityksestään. Rajaseudun kulttuuritason kohottaminen korkeammalle kuin itäisen naapurin on sitä tärkeämpää, kun sen kautta itäisen naapurin vaikutus kansalaisyimme voidaan parhaiten torjua. Nimenomaan juuri kauppakorkeakoulun perustamista Viipuriin perusteli hän sillä, että viipurilaiset ja karjalaiset olivat osoittaneet ilmeistä lahjakkuutta liike-elämän eri tehtävissä.

Kokouksessa esitettiin jo edellisenä päivänä päivätty sopimus Viipurin Taloudellisen Korkeakouluseuran perustamisesta sääntöineen, joiden 1 §:n mukaan seuran "tarkoituksena on työskennellä suomenkielisen taloudellisen korkeakoulun aikaansaamiseksi Viipurin kaupunkiin." Tämän laitoksen perustamisesta mainitaan sääntöjen 10 §:ssä: "Sitten kun seuran varat ovat karttuneet 10 miljoonaan markkaan ja seuralla on korkovaroina vuosittain ainakin viidensadentuhannen Suomen markan tulot, ottaa hoitokunta harkittavaksensa, onko taloudellinen korkeakoulu perustettava."

¹ Kaikki seuran asiakirjat tilikirjoja lukuunottamatta, vuoteen 1929 asti ovat jääneet sodan jäljille.

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

Mainitun sopimuksen ja säännöt olivat allekirjoittaneet:

K.N. Rantakari, fil.maisteri, pankinjohtaja
A.V. Porthan, pankinjohtaja
K.A. Patomäki, pankinjohtaja
Vihtori Huitu, tilanomistaja
N. Fokin, (Lammetmaa)², johtaja
A. Harjanne, apteekkari, (asessori)
Lauri Pohjala, lyseon rehtori
William Otsakorpi, kauppias (konsuli)
A. Hackzell, maaherra
John Lindgren (Linnamo), kauppias (kauppaneuvos)
E.V. Sellgren, kauppias (kauppaneuvos)
V. Laapas, kauppias (konsuli)
E.V. Sergejeff, kauppias (kauppaneuvos)
Fridolf Salminen, kauppias (taloustirehtööri)
Yrjö Björklund, kunnallisneuvos
Aug. Karsikko kauppias
A. Ylönen, kauppias
Emil Tanninen, toimitusjohtaja (kauppaneuvos)
Juho Koskinen, (Kivi-Koskinen), varatuomari
Pekka Supinen, fil.maisteri
T. Hallenberg, kauppaneuvos
K. Massinen, tehtailija
Matti Pyykkö, kauppias
Vilho Karjalainen, kauppias
K. Lounamo, kauppias
K.E. Savolainen, toimitusjohtaja (kauppaneuvos).
Tuomas Paajanen, kauppias
A. Konkonen, kunnallisneuvos
² Muutetut nimet ja myöhemmät arvonimet suluissa.

Mitään vastustusta tai kritiikkiä seuran perustamista ja sääntöjä vastaan ei kokouksessa esitetty, vaan niitä kannatettiin ja yksimielisesti päätettiin seura perustaa. Sen hallitukseen eli hoitokuntaan, kuten hallitusta hyväksytyissä säännöissä nimitettiin, valittiin varsinaisiksi jäseniksi edellä olevassa perustajain luettelossa mainitut:

K.N. Rantakari, Vihtori Huitu, N. Fokin (Lammetmaa), A. Harjanne, Lauri Pohjala, A. Hackzell, E.V. Sellgren, V. Laapas, Paul Sergejeff, Yrjö Björklund, A. Ylönen, Emil Tanninen, Pekka Supinen, J. Hallenberg, K. Lounamo ja A. Konkonen sekä lisäksi kauppaneuvoksetar Maria Lallukka, johtaja K.J. Grönroos (Aapro) ja talonomistaja Edvard Kunttu,

sekä varajäseniksi perustajain luettelossa mainitut:

John Lindgren (Linnamo), Fridolf Salminen, Juho Koskinen (Kivi-Koskinen), Matti Pyykkö, Vilho Karjalainen, K.E. Savolainen sekä lisäksi kauppias Alpo Kolehmainen ja tilanomistaja E. Varis. Vielä samana päivänä pidetyssä hoitokunnan kokouksessa valittiin hoitokunnan puheenjohtajaksi kauppaneuvos Sellgren, ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi konsuli Otsakorpi ja toiseksi varapuheenjohtajaksi maisteri Rantakari, joille sekä seuran sihteeriksi ja rahastonhoitajaksi hoitokunnan kokouksessa "toistaiseksi" valitulle pankinjohtaja Patomäelle myönnettiin oikeus seuran nimen kirjoittamiseen kahdelle yhdessä.

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

Ilmoitus seuran yhdistysrekisteriin merkitsemisestä on päivätty 1.4.1919 ja sosialiministeriö on ilmoituksen hyväksynyt 30.4.1919 järjestysnumerolle 9. Tällä tavoin oli seura järjestäytynyt ja toiminta, joka aluksi tietenkin oli keskitettävä varojen keräämiseen, saattoi alkaa.

Lahjoituksia ja tilinpäätösten kertomaa.

Jo kolmantena päivänä perustamisestaan sai seura ensimmäisen suurlahjoituksen 500.000 markkaa kauppaneuvos F. Sergejeffiltä. Hän ("Orjan poika Venäjältä") mainitsi lahjakirjassaan, että hän lahjoituspäivänä tuli olleeksi Viipurissa 60 vuotta, joten Suomi oli tullut hänen varsinaiseksi kotimaakseen ja lastensa isänmaaksi, minkä johdosta hän muistopäivänään kiitollisuuden osoitukseksi sitä kansaa kohtaan, jonka keskuudessa hän oli toiminut ja jonka kansalaisiin hän oli kuulunut, tahtoi lahjoittaa Korkeakouluseuralle edellä mainitun summan ehdolla, että suunniteltu, valtakunnalle siunausta tuottava laitos, perustetaan Viipurin kaupunkiin.

Perustamisvuonna sai seura vielä seuraavat lahjoitukset, vain huomattavimmat mainitaksemme:

Savo-Karjalan Osakepankilta 15.000 mk, Salmisen Nahatehdas Oy:ltä 25.000 mk,
N. Lammetmaalta 20,000 mk, J. Linnamolta 50.000 mk, A. Hackzellilta 10.000 mk,

Tilinpäätös osoitti, että seuran varat ensimmäisenä toimintavuotena olivat karttuneet 710.476:89 mk:aan.

Seuraavana vuonna osoittaa tilinpäätös verojen karttuneen 1,064.251:43 mk:aan.

Huomattavimmat lahjoittajat olivat: Yrjö Björklund 25.000 mk, J. Lindqvist (Järvenkylä) 10.000 mk, Rautakauppa Oy Ahjo 25.000 mk, K. Toivonen 10.000 mk, Savo-Karjalan Osakepankki 15.000 mk, E.V. Sellgren 200.000 mk.

Vuodet 1921, 1923 ja 1925 olivat hiljaisia vuosia, jolloin seuralla ei ollut muita tuloja kuin sijoituksista saadut korot, mutta vuosina 1922 ja 1924 sai seura Ph. U. Strengberg & Co Oy: ltä jälleen huomattavat lahjoitukset yhtiön nimeä kantavan stipendirahaston perustamiseksi ja kartuttamiseksi, edellisenä vuonna 40.000 mk ja vuonna 1924 60.000 mk. Varsinkin vuosi 1926 oli tuloksellinen. Silloin sai seura perustajajäsenensä A. Konkosen testamentin perusteella Viipurin Suomalaisen Säästöpankin säästökirjan, joka vuoden loppuun kasvaneine korkoineen oli 209.575 mk sekä hänen ja hänen aviopuolisonsa Auroora Karoliina Konkosen yhdessä lahjoittaman samanlaisen säästökirjan juosseine korkoineen 104.787:50 mk sekä Maria Lallukan, Viipurin rahatoimiston hoidettavaksi uskotun lahjoituksen korkoineen 506,720:28 mk. Vielä v. 1927 lahjoitti Ph. U. Strengberg & Co Oy seuralle perustamansa stipendirahaston kartuttamiseksi 50.000 mk. Tällä tavoin olivat seuran varat v:n 1927 tilinpäätöksen mukaan nousseet 2.474.638:94 mk:aan.

Hiljaisia vuosia.

Edellä suomalaisen kulttuuririntaman muodostamisesta puhuttaessa mainittiin järjestys, jota suunniteltuja yliopistoja ja korkeakouluja perustettaessa oli noudatettava. Sen mukaan oli ensimmäisenä vuorossa Turun yliopisto. Viipurin Taloudellista Korkeakouluseuraa perustettaessa ja myöhemminkin lausuttiin ajatus, ettei voimaperäisesti rahankeruuseen korkeakoulun hyväksi ollut ryhdyttävä ennenkuin Turun yliopisto oli perustettu ja sen raha-asiat saatu vakaalle kannalle.

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

Ei tahdottu lähteä kilpailemaan varojen keruussa Turun yliopiston kanssa, vaan haluttiin myöntää tälle siihen yksinoikeus koko maassa Itä-Suomi mukaanluettuna. Vasta sen jälkeen kun Turun yliopiston hyväksi toimeenpantava keräys oli päättynyt, oli tuleva Viipurin Taloudellisen Korkeakouluseuran vuoro. Tämä ajatus ja ohjelma oli varmaan maisteri Rantakarin, koska hän oli Turun yliopiston perustajia ja sen erikoisen lämmin tukija. Tästä johtui, että korkeakouluseuran toiminta pysyi vuosikausia hiljaisena. Seuran tulot koostuivat pääasiassa korkotuloista. Vuosikertomuksissa todetaan toistuvasti että "seuran toiminta on kuluneenakin vuonna ollut perin hiljaista." Tuntuu siltä kuin seura näinä vuosina olisi joutunut melkein unohduksiin. Seuran sääntöjen mukaan oli hoitokunta päätöksenvoipa kymmenen jäsenen saapuvilla ollessa, mutta pitkiin aikoihin ei näin paljon jäseniä saapunut hoitokunnan kokouksiin. Usein pidettiin kokoukset ja ratkaistiin asiat ainoastaan neljän Savo-Karjalan Osakepankin piiriin kuuluvan hoitokunnan jäsenen saapuvilla ollessa. Tehty ehdotus hoitokunnan jäsenten valitsemiseksi laajemmista piireistä ei saanut kannatusta. 1930-luvun vaihteessa vallinnut pula-aikakin muodostui esteeksi seuran toiminnalle. Niinpä vuosikokouksessa 30.4.1929 keskusteltaessa siitä, mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä uusien jäsenien hankkimiseksi ja varojen keräämiseksi seuralle "katsottiin, että kun parhaillaan vallitsi ahdas aika, asian toteuttaminen oli jätettävä toistaiseksi."

Näinä hiljaisinkin vuosina sai seura sentään vastaanottaa muutamia huomattavia lahjoituksia. Konsuli Otsakorven v. 1927 kuoltua hänen lupaamansa lahjoitus 135.520:80 mk suoritettiin kuolinpesän toimesta seuralle. Samoin suorittivat kauppaneuvos Sellgrenin, joka kuoli v. 1935 kuolinpesän selvittäjät seuralle hänen velkakirjan muodossa antamansa lahjoituksen 200.000 mk sekä lisäksi 100.000 mk ynnä korkoja niin, että seura sai kuolinpesältä kaikkiaan 607.165 mk. Jo tässä yhteydessä mainittakoon, että seura myöhemmin vuosina sai tukkukauppias Vilho Karjalaiselta 105.000 mk:n sekä kauppaneuvos Artturi Heleniukselta kahdessa erässä yhteensä 100.000 mk:n lahjoitukset.

Toimenpiteitä toiminnan elvyttämiseksi.

Sitten kun Turun yliopisto oli perustettu ja sen hyväksi tehty intensiivinen keräystoiminta oli päättynyt, alkoi korkeakouluseuran toiminnassa jälleen näkyä elon merkkejä. Pulavuodetkin, joiina seura ei saattanut toivoa tuntuva tukea suomalaisten liikemiesten ja liikelaitosten taholta, olivat menneet ohi ja pula-ajan seurauksista oli siinä määrin toivuttu, että näytti mahdolliselta ryhtyä toimeenpanemaan järjestelmällistä ja voimaperäistä keräystä seuran varojen kartuttamiseksi. Sanomalehdissä julkaistiin kirjoituksia, joissa kosketeltiin korkeimman taloudellisen opetuksen järjestämistä Viipuriin ja suurelle yleisölle tehtiin selkoa seuran tarkoituksesta sekä kiinnitettiin huomiota seuran toimintaan. Vuosien varrella erinäisissä tilaisuuksissa ja julkisuudessa selvitettiin korkeakoulun perustamisen tärkeyttä. Niinpä v:n 1935 alussa pääkaupungissa vietetyn Viipurin taideviikon aikana pidetyssä juhlatilaisuudessa kaupunginjohtaja Arno Tuurna puheessaan mainitsi, että vaikka Viipuri oli maamme toiseksi suurin kaupunki ja suuri kauppakaupunki, viipurilaisilla nuorilla ei ollut tilaisuutta korkeakoulusivistyksen saamiseen omassa kaupungissaan sekä korosti samalla, kuinka tärkeää olisi, että taloudellisen korkeakouluatteen hyväksi saataisiin viriämään vilkas harrastus.

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

Sanomalehtikirjoittelua jatkettiin useita vuosia, Itä-Suomen sanomalehdissä, varsinkin Karjalassa, sekä myöskin pääkaupungin sanomalehdissä julkaistiin mm. otsikoin: "Suomalainen liikesivistys", "Eräs kansallinen ja maakunnallinen tehtävä", "Vuosivoittoa jaettaessa", "Mitä suomenkielinen liikemiessivistys lähinnä kaipaa", "Maatalous ja liike-elämä" , "Vaarallinen puute" ja "Suomenkielisten liikemiesten kunnia-asia" useita, pääasiassa maisteri Rantakarin kynästä lähteneitä kirjoituksia, joissa esitettiin perusteellisesti ne näkökohdat, jotka varsinkin Itä-Suomen kannalta olivat tärkeitä. Tällä tavoin koetettiin muokata maaperää, jotta keräystyö voitaisiin panna alulle. Sitä varten hoitokunnan aikaisemmin valitsema keräystoimikunta, jonka jäseninä viimeksi olivat hoitokunnan puheenjohtaja, asessori Harjanne sekä jäsenet, kauppias Paajanen ja talonomistaja Kunttu, sekä seuran sihteeri, ehdotti toimikunnan laajentamista kutsumalla siihen jäseniä seuran ulkopuolelta mm. Viipurilaisen Osakunnan, jonka puolesta oli ilmoitettu tahdottavan hanketta kannattaa, Viipurin kaupungin ja Viipurin Kauppaopiston edustajat.

Seuran tunnetuksi tekemistä tarkoitti keväällä 1935 seuran yhdessä Viipurin Kauppakamarin ja Teollisuuden ja Liikkeenharjoittajainseuran Pamauksen kanssa "kokeeksi", käyttäksämme seuran vuosikertomuksen mainintaa, järjestämät luentopäivät, joilla esitettiin taloudellisia asioita koskevaa valistusta liikeväelle. Luennoijiksi oli saatu tunnettuja ja päteviä ammattimiehiä: professori Kyösti Järvinen, joka maaliskuun 15 ja 16 päivänä luennoi uusimmista liikeorganisaatiomuodoista, professori Kalle Kauppi, jonka saman kuun 22 ja 23 päivinä pitämät luennot koskivat uusinta liikelainsäädäntöä sekä vanhojen ja uusien vekseli- ja shekkilakien vertailua, sekä professori I.V. Kaitila, joka huhtikuun 6 ja 7 päivinä pitämässään luennoissa selvitteli käytännöllisiä bilanssikysymyksiä.

Luennot saivat osakseen suurta huomiota ja kuulijoita oli runsaasti, keskimäärin 100 henkilöä, mukana myös nuoremman liikeväen edustajia.

Toinenkin käytännölliseen toimintaan tähtäävä ajatus heräsi. Kun v. 1936 ryhdyttiin rakentamaan Viipurin Kauppaoppilaitoksen taloa, esitettiin taloa suunniteltaessa että kauppaoppilaitoksen yhteyteen järjestettäisiin ylioppilasluokat ja näitä varten varattaisiin tarpeellinen huoneistotila sekä että Taloudelliselle Korkeakouluseuralle varattaisiin näissä huoneissa tilaa luentotoiminnan järjestämiseen ehdolla, että seura ottaisi osaa talon rakennuskustannuksiin siltä osalta kuin talon lisätyn huoneistotilan rakennuskustannukset edellyttivät. Esitetyn ajatuksen kehittäminen ei kuitenkaan edistynyt yksityisiä keskusteluja pitemmälle eikä tullut käsiteltäväksi Korkeakoulu-seuran hoitokunnan kokouksissa tai sen vuosikokouksissa.

Ryntäystä rahankeräykseen ei suunniteltuista ja maaperän muokkauksesta huolimatta kuitenkin koskaan aloitettu. Ehkä suurimpana syynä siihen on pidettävä sitä seikkaa, ettei seuralla, maisteri Rantakari sairastuttua ja muutettua (v. 1924) Viipurista ollut enää käytettävään hänenlaistaan sytyttävää puhujaa, soihdunkantajaa. Seuran jäsenmääräkin oli, kuten siitä jäljempänä tarkemmin kerrotaan, arveluttavasti vähentynyt. Tämän johdosta pysyi seuran toiminta jatkuvasti niin hiljaisena kuin edellä on kerrottu.

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

V:n 1939 tilinpäätöksen mukaan olivat seuran varat 4.782,7115:27 mk. Tästä määrästä oli sijoitettu pankkitilille 1.640.160:10 mk, Viipurin kaupungin rahatoimiston hoitoon (Maria Lallukan rahasto) 595.292:52 mk ja Savo-Karjalan Osakepankin osakkeisiin (25508 kpl.) 2,547.292:65 mk.

Tälläinen oli seuran toiminnan kehitys sen 20 ensimmäisenä toimintavuotena ja sen toiminnan tulos siihen asti kuin se

traagillinen kohtalo,

jonka alaiseksi Viipuri ja koko Karjala sotien johdosta joutuivat, riisti pohjan ja perustan seuran toiminnalta t.s. riisti seuralta sen tarkoituksen ja päämäärän, joka oli, kuten aikaisemmin on mainittu, taloudellisen korkeakoulun aikaansaaminen Viipuriin. Lyhyt jatkosodan aika, jolloin seura jälleen saattoi pitää kokouksensa Viipurissa ja jolloin sen asiakirjat ovat jälleen optimistisesti säilytetyt, ei muuttanut tilannetta.

Paitsi sitä edellä kosketeltua pääasiaa, että seuralta sotien johdosta oli sen toiminnan tarkoitus pyyhkäisty pois, ilmeni sanotun pääasian rinnalla useita ehkä pienempinä pidettäviä vaikeuksia. Seuran varat olivat suurelta osalta joutuneet vaaravyöhykkeeseen. Oli pelättävä, ettei Viipurin kaupunki voinut tilittää seuralle hallussaan olevan Maria Lallukan rahaston varoja. Savo-Karjalan Osakepankin jouduttua suoritustilaan, näytti aluksi siltä, että sen osakkeisiin, joiden ostoa alunperinkään kaikki hoitokunnan jäsenet eivät olleet hyväksyneet, sijoitetut varat, enemmän kuin puolet seuran koko omaisuudesta, olivat suurelta osalta menetetyt ja inflaation peikko uhkasi myös seuran pankkeihin sijoitettuja varoja. Seuran toiminnan haittana oli edelleen se seikka, että seuran jäsenistö oli supistunut niin vähäiseksi, että täysimääräistä lukua jäseniä hoitokuntaan oli vaikea saada.

Jäsenet ja toimihenkilöt.

Korkeakouluseuran syntymäaikoina "oli innostus yhteiseen asiaan ..varsin suuri," kuten v:n 1928 toimintakertomuksessa lausutaan. Seuran toiminnan edellä kerrotuista syistä hiljennettyä kato kohtasi myös jäsenistöä. Valittaen mainitaan äsken sanotussa vuosikertomuksessa, että "kaikkia ensimmäisessä innostuksessa luvattuja rahamääriä (ts. jäsenmaksuja) ei useista kehoituksistakaan huolimatta ole seuralle lopullisesti maksettu."

Myös tuoni harvensi seuran jäsenten rivejä. Edellä on jo mainittu seuran jäsenten konsuli Otsakorven, joka seuran perustamisesta kuolemaansa asti oli ollut hoitokunnan varapuheenjohtajana, ja kauppaneuvos Sellgrenin, joka toimi hoitokunnan puheenjohtajana v:een 1933 asti eli 14 vuotta, poismenosta. Edelleen on mainittava, että apteekkari, asessori Harjanne, joka oli puheenjohtajana v:sta 1933 v:een. 1940, siirtyi tuonenvirran tuolle puolelle viimeksi mainittuna vuonna ja että konsuli Otsakorven jälkeen hoitokunnan varapuheenjohtajana toimineen kauppaneuvos Linnamon elämänlanka katkesi v. 1943. Näiden ja monien muiden edesmenneiden jäsentensä muistoa ovat seuran edustajat seppelein tai adressein heidän pariensa ääressä kunnioittaneet. Tähän otettakoon kauppaneuvos Sellgrenin muistolle osoitettu näin kuuluva adressi:

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

"Viipurin Taloudellinen Korkeakouluseura esiintuo syvän kunnioituksensa kauppaneuvos E.V. Sellgrenin paarien ääressä kiitollisena siitä suuriarvoisesta työstä, jolle hän on kiinnittänyt nimensä seuran historiaan. Hän kuului seuran perustajiin ja oli sen toteuttamista tarkoittavan ajatuksen innokas kannattaja toimien seuran ja sen hoitokunnan puheenjohtajana alusta alkaen 14 vuoden ajan. Ollen itse monipuolisten ja laajojen liiketoimien luoja ja johtaja tahtoi hän myös luoda ympärilleen kehittyntä liike-elämää ja kehittyneitä liiketapoja. Senvuoksi hän näki taloudellisen korkeakoulun perustamisessa oikeaan osuneen pyynnön, jonka tarkoituksena on korkeamman suomalaisen taloudellisen oppilaitoksen aikaansaaminen Karjalaan taloudellisen elämän kohottamista ja taloudellista puolustustamme varten. Osoittaakseen omaa lämmintä kannatustaan ja vaikuttaakseen esimerkkinä muihin hän merkitsi itsensä korkeakoulurahaston ensimmäisten suurlahjoittajien joukkoon. Viipurin Taloudellinen Korkeakouluseura tahtoo näin osoittaa kunnioitustaan ja kiitollisuuttaan ansioituneelle päivätyönsä päättäneelle kansalaiselle ja ensimmäiselle puheenjohtajalleen."

Seuran syntysanojen lausujan, maisteri Rantakarin, joka Viipurissa asuessaan oli seuran perustanut ja joka myöhemminkin Helsingistä käsin sanomalehtikirjoituksin ja puhein oli tehnyt seuran toimintaa tunnetuksi sekä seuran toiminnan sotien jälkeen keskittyttyä Helsinkiin jälleen ottanut osaa seuran toimintaan, kutsui seura kunniajäsenekseen. v 1947, mutta jo v. 1948 oli hänen vuoronsa tullut poistua elävien joukosta. On syytä ottaa tähän sihteerin 6.5.1949 pidetyn vuosikokouksen pöytäkirjaan tekemä merkintä maisteri Rantakarin muistolle omistetusta puheenjohtajan puheesta:

"Rantakarissa menetti maamme erään tämän vuosisadan ensimmäisen puoliskon itsenäisimmistä persoonallisuuksista. Hän oli sanomalehtimies, taitava puhuja, poliittinen ja yhteiskunnallinen toimihenkilö. Jo nuorena ylioppilaana vuosisadan alussa hän astui näkyviin ja saattoi heti osoittaa, että hän oli erikoislaatuisen pystyvä mies. Vuosi vuodelta hänen kynänsä teroittui. Hänen puhujalahjansa kehittyivät kuulijoita valloittaviksi. Hänen tietomääränsä laajeni ja syventyi niin, että kun uutta Suomea luotiin, hänen sanoillensa pantiin suuri huomio. Hän ei tyytynyt kulkemaan ennestään viitoitetuilla teillä eikä polkemaan vanhoja latuja, vaan hän esiintyi itse tiennäyttäjänä innostaen toisia mukaansa aaterikkaana aloitteentekijänä.

Paitsi omilla ammattialoillaan hän tuli aloitteentekijäksi monilla muilla aloilla, joita ei tässä ole tilaisuus kaikkia luetteloidakaan. Esim. Turun yliopisto saa kiittää häntä paljosta. On usein mainittu ja tiedämme, että hän oli myöskin Viipurin Taloudellisen Korkeakouluseuran perustaja, sen aatteen esillevetäjä, että myöskin Viipuriin on saatava korkeakoulu. Kuvaavaa hänen henkiselle vaikutusvoimalleen oli, että niin pian kuin tämä seura pantiin alkuun, sille virtasi mainittavia lahjoituksia, jotka rahamäärät olivat silloin todella huomattavia. Tätä korkeakouluuutetta ei ennätetty ennen vuotta 1940 toteuttaa, eikä siitä mieleemme ole erityisesti pahoillaan, koskapa kuitenkin se, mitä olisi valmiiksi saatu, olisi tuhoutunut. Mutta tässä seurassa on syytä muistaa Rantakaria ja hänen osuuttansa seuran alkuunpanijana sekä sitä aatetta, jonka hän tahtoi toteuttaa."

Keskeinen asema seuran toiminnassa on ollut sen hoitokunnalla, johon sääntöjen mukaan kuuluu 20 varsinaista kymmeneksi vuodeksi valittua, arvan mukaan vuosittain 2 eroavaa varsinaista jäsentä sekä viisi vuosittain valittavaa varajäsentä. Edellä on mainittu seuran perustavassa kokouksessa hoitokuntaan valittujen nimet, mutta asiakirjain puuttuessa ei täydellistä luetteloa hoitokuntaan myöhemmin kuuluneista voi saada.

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

Kuitenkin on todettavissa, että myöhemmin on hoitokuntaan valittu pankinjohtaja Väinö Väisälä, toimitusjohtaja A. Tirronen, pankinjohtaja K.A. Patomäki, tehtailija K. Massinen, varatuomari Johannes Brofelt, kauppaneuvos A. Sergejeff, hovioikeudenneuvos Villiam Lyytikäinen, kauppaneuvos Juho Linnamo, kauppias Jaakko Järvenkylä, toimitusjohtaja Väinö Kunnaala, insinööri Erkki Makkonen, pankinjohtaja A.V. Porthan, kauppias Valter Roos, toimitusjohtaja Vilho Karjalainen, kauppias Arvi Mela, kauppias Tuomas Paajanen, apteekkari, asessori A. Harjanne, ravintoloitsija Pekka Toropainen, kauppias Urho Laurin, kauppaneuvos M.A. Vilska, kauppaneuvos Jaakko Leskinen, kauppaneuvos K.E. Savolainen, tohtori O.J. Brummer, pankinjohtaja Eino Hevonpää, toimitusjohtaja Antero Simola, pankinjohtaja A.A. Lintulahti, kaupunkineuvos Taavi Siltanen ja toimitusjohtaja Evert Kilpiä.

Nykyään kuuluvat hoitokuntaan maaherra Vilho Kyttä (v:sta 1929), varatuomari J. Kivi-Koskinen (v:sta 1954), vakuutusjohtaja Lauri Haaksi (v:sta 1940), kauppaneuvos Artturi Helenius (v:sta 1942), tilanomistaja Kauko Huitu (v:sta 1943), hallitusneuvos Justus Ripatti (v:sta 1946), kaupunginjohtaja Arno Tuurna (v:sta 1946), kauppaneuvos Tauno Hämäläinen (v:sta 1948), kouluneuvos M.A. Jakobsson (v:sta 1950), pankinjohtaja Anto Puustinen (v:sta 1953), leipurimestari Alfted Pursiainen (v:sta 1953), toimitusjohtaja Jorma Savolainen (v:sta 1954), hovioikeudeneuvos Erkki Hämäläinen (v:sta 1954), oikeussihteeri U. Kivi-Koskinen (v:sta 1954), varatuomari Erkki Tynkkynen (v:sta 1956), kouluneuvos Aarno Salervo (v:sta 1956) toimitusjohtaja Toivo Nupponen (v:sta 1957) ja pankinjohtaja E.R. Hartikainen (v:sta 1958)

V:sta 1940 lähtien on seuran hoitokunnan puheenjohtajana ollut varatuomari Kivi-Koskinen, varapuheenjohtajana vv. 1945-1955 pankinjohtaja Hevonpää sekä v:sta 1956 lähtien kaupunginjohtaja Tuurna.

Kun monijäsenisen hoitokunnan kokoonsaaminen on ollut hankalaa, on hoitokunta seuran säännöissä olevan määräyksen mukaisesti antanut tehtäviensä osittaisen hoitamisen työvaliokunnalle, johon ovat kuuluneet hoitokunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri sekä heidän lisäksi viimeksi v:sta 1947 lähtien kouluneuvos Jakobsson ja v:sta 1956 lähtien toimitusjohtaja Nupponen. Hoitokunnalta saamansa valtuutuksen nojalla ja sen ohjeiden mukaisesti työvaliokunta on hoitanut seuran varojen sijoittamisen ja opintoapurahojen jakamisen muita pienempiä tehtäviä mainitsematta.

Seuran sihteeriksi ja rahastonhoitajaksi seura perustettaessa valittiin, kuten edellä on mainittu ja pöytäkirjaan merkitty "toistaiseksi" pankinjohtaja Patomäki. V. 1925 valittiin hänen tilalleen sihteeriksi-rahastonhoitajaksi hovioikeudenasessori, sittemmin maaherra Kyttä, joka hoiti tointa v:een 1929. Siitä lähtien syyskuussa v. 1958 tapahtuneeseen kuolemaansa asti hoiti sihteerin-rahastonhoitajan tointa pankinjohtaja Lintulahti. Erityisellä kiitollisuudella on muistettava pankinjohtaja Lintulahden toimintaa ei ainoastaan sen takia, että hän pitkän ajan, melkein 3 vuosikymmentä uskollisesti ja tarkasti hoiti tehtävänsä, vaan myös siksi, että hän, kuten hänen laatimistaan vuosikertomuksistaakin ilmenee, erittäin suurella lämmöllä suhtautui seuran toimintaan. Pankinjohtaja Lintulahden jälkeen on seuran sihteerin-rahastonhoitajan tehtäviä hoitanut toimitusjohtaja Nupponen.

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

Kun ne, jotka seuran jäsenistä sota-ajan tultua olivat jäljellä ja saattoivat saapua kokouksiin, eivät voineet jättää seuraa tuuliajolle, oli heidän ensimmäisenä tehtävänä uusien jäsenien kutsuminen seuraan sen saamiseksi toimikelpoiseksi. Seurassa on nykyisin jäseniä, jotka ovat ainajäsenmaksunsa suorittaneet 33, suurelta osalta nuoria voimia.

Tässä yhteydessä voidaankin mainita, että seuran perustajajäsenistä kuuluu seuraan ainoastaan yksi, tämän kirjoittaja ja että moni myöhemminkin seuraan liittynyt on merkittävä vainajien luetteloon.

Raha-asioiden kehitys

Seuran raha-asioiden hoito on sotien alettua ollut seuran hoitokunnan ja sen työvaliokunnan erikoisen huolenpidon kohteena. On kuitenkin heti mainittava, etteivät ne pessimistiset aavistelut, joihin edellä kaupungin hoidossa olleiden varojen ja Savo-Karjalan Osekepankin osakkeisiin sijoitettujen varojen suhteen viitattiin toteutuneet. Kaupunki tuli kykeneväksi suorittamaan hallussaan oleva rahaston korkoineen täysimääräisenä ja Savo-Karjalan Osekepankin omaisuuden rahaksimuutto onnistui niin hyvin, että osakkeista saatiin nimellisarvoa huomattavasti korkeampi suoritus, mistä aiheutui kirjanpidossa näkyvä varsin tuntuva voitto.

Inflaation vaikutusta vastaan koetettiin taistella etsimällä varoilla sijoituksia, joihin inflaatio ei vaikuttaisi. Ensisijassa tulivat tällöin huomioon "kultareunaiset" korvausarvopaperit, joita ostettiin kaikilla vapautuvilla varoilla. Korvauspapereiden ajan päätyttyä sijoitettiin varoja pääasiassa pörssi-noteerattuihin arvopapereihin. Ehdotusta varojen sijoittamisesta kiinteistöihin ei ryhdytty toteuttamaan, koska niihin aikoihin kiinteistöjen ostamiseen oli saatava viranomaisten lupa, jota ei arveltu voivan saada.

Näiden toimenpiteiden ja korkotulojen johdosta seuran varat lisääntyivät vuosien varrella melkoisesti. Mainittava vielä on, että Savo-Karjalan Osekepankin viimeisessä, 13.12.1952 pidetyssä yhtiökokouksessa pankin jäännösvarat, jotka silloin esitetyn tilinpäätöksen mukaan olivat 541.860 mk, päätettiin samana päivänä laaditussa sopimuskirjassa mainituin ehdoin luovuttaa seuralle v. 1962, johon asti varojen tuli olla "toimikunnan", johon viimeksi kuuluivat maaherra Kyttä, hallitusneuvos Justus Ripatti ja pankinjohtaja Lintulahti, hallinnassa sekä että sanottu toimikunta lopettaen toimintansa 12.5.1958 luovutti varat, joiden nettomäärä tällä välin oli kasvanut 2,466,333 mk:aan seuran välittömään hallintaan ja hoitoon.

Viimeisen, 31.12.1958 päivätyn tilinpäätöksen mukaan on seuran brutto-omaisuus 31.571.101 mk, mikä määrä on katsottava myös netto-omaisuudeksi, koska on selvää, ettei niitä 4.207.203 mk, jotka kirjoissa on merkitty Savo-Karjalan Osekepankin veloiksi, enää ole maksettava.

Uusissa oloissa.

Korkeakouluseuran koti- ja toimintapaikan menetyksen jälkeen tuli seuran harkittavaksi kysymys: "Mikä nyt eteen..?" Kun seuran sääntöjen 1 §:n mukaisen tarkoituksen toteuttaminen ei enää ollut mahdollista, oli otettava pohdittavaksi, mihin seuran toiminta oli kohdistettava ja keskitettävä. Lain mukaan oli seuran kotipaikaksi tullut Helsingin kaupunki.

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

Maisteri Rantakari, jonka sympatiat edelleen olivat Turun suunnalla, ehdotti että, kun seuran alkuperäisen tarkoituksen toteuttamisesta, taloudellisen korkeakoulun aikaansaamisesta Viipuriin nykyisissä oloissa oli luovuttava ja kun taloudellisen korkeakoulun perustaminen johonkin muuhun itä-suomalaiseen kaupunkiin, jossa ei ennestään ole tieteellisiä kirjastoja, laboratorioita eikä opettajavoimia, tuntui ylivoimaiselta, otettaisiin harkittavaksi, eikö seura voisi ryhtyä varoillaan tukemaan Turkuun suunniteltua taloudellista oppilaitosta.

Kerrottua ehdotusta ja eräitä vuosikokouksessa esitettyjä kysymyksiä tutkimaan asetettiin toimikunta, johon puheenjohtajan ja sihteerin lisäksi valittiin kaupunginjohtaja Tuurna ja joka sai tehtäväkseen laatia seuralle toimintasuunnitelman. Mietinnössään toimikunta lausui maisteri Rantakerin ehdotuksen johdosta,

"että seuran rahavarat niiden näkökohtien perusteella, joiden vallitessa ne on kerätty ja ottaen huomioon niiden jalomielisten lahjoittajien motiivit, on katsottava niin sitovasti määräytyiksi käytettäväksi itä-suomalaisen korkeamman taloudellisen sivistyksen kohottamiseen, että toisin menetellen loukattaisiin lahjoittajien tahtoa. Olot maassamme ovat vielä epävarmat ja niihin Voi tulla sellaisia muutoksia, jotka voivat vaikuttaa seuramme toimintaan.

Sen vuoksi ei toimikunnan mielestä ajankohta vielä ole tullut nimetä paikkaa, joka olisi muodostettava seuran toiminnan keskipisteeksi. Mutta siitä huolimatta ja vaikkei seuran vastaisen toiminnan yksityiskohtia muussakaan suhteessa vielä voida määritellä, olisi toimikunnan mielestä parempaa aikaa odottaen seura pidettävä elinvoimaisena sen rahavaroja kartutettava."

Tämän toimikunnan esittämän kannan hyväksyi seuran hoitokunta kokouksessan 5.9.1947 yksimielisesti.

Toimikunnan lausunnosta voidaan havaita, että siihen kätkeytyy melkoinen määrä toiveajattelua, mitä karjalaispiireissä yleensä on jaksettu kauan pitää vireillä ja mitä Porkkalan alueen palauttaminen lisäsi. Toivo, että historian lehti vielä kerran kääntyisi niin, että Kakkois-Suomi palutettaisiin meille takaisin, ei ole ollut helposti ajatuksista poistettavissa. Niinpä usein myöhemminkin seuran kohtalosta keskusteltaessa tultiin siihen tulokseen, että seuran toimintaa oli pidettävä yllä ja sen varoja kartutettava, jotta seuralla olisi hyvät "lähtöasemat" silloin kuin aika koittaa. Tällä perusteella ovat myös tehdyt ehdotukset seuran sääntöjen muuttamiseksi muuttuneita oloja vastaaviksi rauenneet.

Edellä hahmoitellun ohjelman mukaisesti on toimittu. Seuran pääasiallisena tehtävänä on ollut varojen kartuttaminen, missä on jossakin määrin onnistuttukin, kuten edellä seuran raha-asioista puhuttaessa on kerrottu, mutta sen ohessa on seura rahavaroillaan voinut tukea karjalaisia opiskelijoita ja erinäisiä karjalaisia rientoja.

Kun sotien johdosta monet karjalaiset opiskelijat olivat joutuneet vaikeuksiin sen johdosta, että entiset lähteet, joista he olivat saaneet varat opiskelua varten, olivat kuivuneet, päätti seura vuosikokouksessaan 28.4.1945 varata 500,000 mk:n määrärahan työvaliokunnalle lainojen myöntämiseksi karjalaisperäisille opiskelijoille.

VIIPURIN TALOUDELLINEN KORKEAKOULUSEURA

Society for Viipuri School of Economics

Lainat annettiin 5 %:n korolla 50.000 mk:an suuruisina lukuunottamatta yhtä, jonka määrä oli 100,000 mk. Kaikki lainat selvitettiin 10 vuodessa tarvitsematta niitä uusia tai ryhtyä perimistöimenpiteisiin. Kun lainat oli annettu ilman indeksiehtoa ja rahanarvo laina-aikana oli melkoisesti alentunut, oli lainoista niiden saajille koitunut melkoinen hyöty.

Kahdelle karjalaiselle oppilaitokselle on seura myöntänyt yhteensä 8 miljoonan mk:n lainan tavallisin lainaehdoin ja varmoja vakuuksia vastaan, Tiedossa on, että lainat ovat tulleet kipeään tarpeeseen.

Viipurilaiselle Osakunnalle myönsi seura osakunnan historian julkaisemista ja matriikkelin valmistamista varten kahdessa erässä yhteensä 500.000 mk:n avustukset. Lienee syytä tähän jäljentää avustusta myönnettessä lausutut perustelut: " Asiasta virinneessä keskustelussa lausuttiin, että koska seura olosuhteiden pakosta kuitenkin ei nyt kykene rakentamaan taloa eikä perustamaan korkeakoulua, on käytettävä seuran korkovaroja sellaisiin tarkoituksiin, jotka luovat perustuksen seuran toimintaa sivuavalle tutkimukselle ja ovat osaltaan merkkipaaluja seurankin toiminnassa. Tämä lahjoitus on omansa osaltaan kylvämään uutta siementä, joka versoo ja kasvaa, kunnes taas voidaan ryhtyä toteuttamaan seuran oikeata tarkoitusta.

V. 1958 annettiin Lappeenrannan kesäyliopistolle 100.000 mk:n suuruinen avustus sen "ohjelmaan kuuluvien sellaisten luentojen järjestämiseen, jotka ovat talouskysymyksiä ja joita voidaan pitää seuran toimintaohjelmaan liittyvinä."

Huomiota ovat saaneet seuran myöntämät apurahat, karjalaista syntyperää oleville tutkijoille ja opiskelijoille, joita koskeva päätös tehtiin v:n 1947 vuosikokouksessa. Niitä on ollut kahdenlaisia: tutkimusapurahoja ja opintoapurahoja. Edelliset myönnettiin kolmeksi vuodeksi ja ovat olleet suuruudeltaan 450.000 mk, josta määrästä 150.000 mk oli ollut nostettava vuosittain, jälkimmäisten suuruus on vaihdellut 25.000 mk:sta 60.000 mk:an. Edellisiä apurahoja ovat saaneet kauppat.lis., sittemmin kauppat. tri Jorma Pasanen (yhdeksi vuodeksi) sekä lakit.lis. U. Kivi-Koskinen, varatuomari Veikko Vainio ja yhteiskuntat.lis., Jussi Linnamo ilmoittamiaan kauppatieteellisiä tai kauppaoikeudellisia tutkimuksia varten.

Opintoapurahojen jakamista on jatkunut 11 vuoden ajan sanotusta v:sta 1947 lähtien. Apurahoista, joihin on seuran varoja käytetty kaikkiaan 2.710.000 mk, on tänä aikana päässyt osalliseksi 71 opiskelijaa, Vaikka apurahat eivät ole olleet suuria, on ne kuitenkin hyvin tervetulleina otettu suurella kiitollisuudella vastaan.

Siitä mitä edellä viimeksi on kirjoitettu voi ehkä päätellä, että seurasta on viimeisinä vuosina muodostunut avustusyhdistys ja että sen alkuperäinen tarkoitus on unohtunut. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita. Jatkuvasti toistuu vuosikokouksissa hyväksytyissä vuosikertomuksissa lause:

"Seuralla on huomattava omaisuus siltä varalta, että sen tarkoitus joskus tulevaisuudessa saataisiin toteutetuksi."